

בעצתך תנחני

גליון שבועי להתבוננות בפרשת השבוע ובעבודת ה'

גליון מיוחד עקב המלחמה הקשה

מה זאת עשה לנו אלוקים?

מצב העם. מה קורה לעם ישראל.

הסטירה של שמחת תורה היתה סטירה לכל עם ישראל, לא רק לאנשים מסוימים, וחשבון הנפש צריך להיות ציבורי.

ב. כאשר עם ישראל עובר מאורע מסוים יש להביט עליו מפרספקטיבה של זמן, לא ממבט נקודתי.

דומה הדבר למי שצועד בדרך ארוכה, ורואה מולו רק עד העיקול הבא. נניח שעד העיקול הבא הדרך תלולה וקוצנית. אם הוא חווה רק את מה שהוא רואה – הוא מרגיש שאין תקווה, נגמר לו הכח להמשיך.

אבל אם הוא עומד בקשר עם חבר שרואה את הכל מלמעלה, או שהוא מסתמך על ניסיון העבר – הוא מבין שהדברים יכולים להשתנות בכל רגע. הקושי כרגע הוא בסך הכל במקטע הנוכחי. הוא יקח נשימה ארוכה ויעבור את זה.

עם ישראל הוא עם נצח שעובר תהליך ארוך ומסובך, ובתהליך הזה יש הרבה קטעים קשים. עכשיו אנחנו נמצאים באחד מהם. טבח של אלף יהודים ביום ונפילה בשבי של למעלה ממאה ופציעה של אלפים – אינה דבר שניתן לעיכול.

אפשר להסתכל על זה במבט נקודתי ולהישבר, להרגיש שכלו כל הקיצין. אבל אפשר וכדאי להסתכל על זה במבט ארוך טווח, מבט שמותאם לדרך הארוכה שעברנו ולמטרה שאליה אנחנו שואפים להגיע.

וכמובן, שזה המבט האמיתי.

ובכן, לאחר שתי הקדמות אלה – ננסה להבין את הדרך בכללותה, לאן אנחנו בעצם צריכים להגיע, מה עברנו בינתיים, ומה אנחנו עוברים כעת.

אנחנו העם היחיד בעולם שלא נח לרגע.

מאז היותנו לעם ועד היום הזה – כל הזמן יש תהליכים, גלויות ושחרורים, בתי מקדש נבנים ונחרבים, מלכות ישראל נבנית ונהרסת, שוב נבנית ושוב נהרסת; אלפיים שנות גלות ופיזור לכל קצוות תבל שגם הן מלאות עליות וירידות. מצד אחד נשחטים והרגים כל הזמן, מצד שני שורדים באורח פלאי.

המכה שחטפנו בימים האחרונים היתה קשה מנשוא. מיום ליום הולכים ומתגלים ממדי הזוועה, והתחושה קשה מנשוא. מדברים כבר על כאלף הרוגים, אנשים נשים וטף, משפחות שלמות של יהודים.

ובד בבד הרוצחים הארורים לא נרגעים, הם ממשיכים להמטיר על בתינו ועל ערינו אש וגפרית, במטרה להרוג ולטבוח עוד יהודים ישרי דרך.

יש חששות כבדים מהתרחבות המלחמה לחזיתות נוספות, חלילה וחס.

הרבה אנשים מסתובבים בימים האחרונים עם תחושה של סטירת לחי מצלצלת. הקב"ה שלח לנו מכה כל כך כואבת ביום הכי שמח ומאושר בשנה, יום שמיני עצרת, היום שבו הקב"ה מבקש מאיתנו להישאר איתו לסעודה קטנה אישית – הפך ליום אסון נורא. היום של "חבוקה ודבוקה בך" הפך ל"מרוטת לחי, נתונה למכים".

מה זאת עשה לנו אלוקים?

אחרי חודש שלם של תפילות ותשובה, שבו ניסינו להתרומם, ניסינו להתקרב, ואף התקדמנו צעדים קטנים פה ושם – האם הכל נשפך על פנינו כקיתון? זה לא היה שקר, כל התפקוה הזאת, ניסינו להשתפר, הקב"ה יודע זאת. על מה ניתכה חמת ה' עלינו ככה?

זאת התחושה שחשים רבים.

התחושה הקשה הזאת נובעת מהבנה שהמכה הנוראה שחטפנו הינה עונש על חטאינו. "עונש" נשמע כנזיפה, גערה, סטירת לחי. ככל שהסטירה כואבת יותר כך הנזיפה והתחושה של העלבון גדולות יותר.

האם באמת זה מה שקורה כאן? הקב"ה פשוט כועס מאוד ונותן מכות כואבות חזקות, בשביל שנסבול?

בכדי להבין את המקום שבו אנחנו נמצאים עלינו להקדים שתי הקדמות:

א. המכה שחטפנו עכשיו היא מכה לכלל ישראל, לא מכה אישית.

כאשר אדם מתייסר ברמה האישית – עליו לפשפש במעשיו, כי המסר נשלח אליו באופן אישי; אך כאשר המסר נשלח לכל העם בכללו – הבדיקה צריכה להיות על

למה זה קורה ולאן זה מוביל?

הקב"ה ברא עולם, ומטרתו היחידה בכל הבריאה העצומה הזו היתה להביא לכך שהברואים יכירו בו ויתקרבו אליו מרצונם. זה נקרא מלכות. שהברואים מכירים את בוראם, ומכתירים אותו עליהם מרצונם החפשי למלך.

זו המטרה של הבריאה. אפשר להאריך בזה רבות, אך זה היסוד הפשוט והבסיסי שכל אדם עלי אדמות חייב לדעת.

הברואים לא עמדו בזה, אולי אחד כאן ואחד שם, אבל על כל פנים לא כקבוצה מאורגנת. כל אחד הלך לדרכו, לחייו ולתאוותיו.

לא היתה שום קבוצה שקמה על רגליה ואמרה למלכו של עולם: "אנחנו רוצים אותך, אנחנו עומדים לשירותך".

אלפיים שנות תוהו עברו על העולם, עד שהעם שלנו נבחר למטרה הזאת, להיות נושא דגל ה' בעולם.

זה עם ישראל וזה תפקידו: "ואתם תהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש". עם שמשרת את ה'.

לא סתם התחייבנו על התפקיד הזה. לא חתמנו חוזה עבודה עם הקב"ה. כרתנו איתו על כך ברית בהר סיני, ברית של אהבה והתחייבות הדדית. ברית של בני זוג.

כך הוא לשון הנביא (יחזקאל טז ח):

"ואעבור עליך ואראך והנה עיתך עת דודים; ואפרוש כנפי עליך ואכסה ערוותך ואבע לך, ואבוא בברית איתך נאום ה' אלוקים, ותהיי לי".

כשנבחרנו לתפקיד – נכנסנו להתחייבות לא פשוטה, לעמוד בתפקיד בכל עת, גם כשקשה לנו, גם כשאנחנו מתעייפים, וגם כשמתחשק לנו לפרוק עול.

כי אין אפשרות להפסיק חיי נישואין סתם כך כשמתחשק. כשחלילה אנחנו סוטים מהדרך – הקב"ה לא מוותר לנו. הוא מחזיר אותנו למסלול, בטפיחות שכסם עדינות, וכשיש צורך – גם באמצעים כואבים יותר. כי אנחנו בברית, כרתנו ברית, אנחנו מחוייבים, ואי אפשר להפר את הברית.

הקב"ה הזהיר אותנו מראש לפני הכניסה לברית, מה זה אומר, לאיזו מערכת אנחנו נכנסים. בפרשת כי תבוא ובפרשת בחוקותי הוא האריך בפרטים כמה שהברית מחייבת וכמה לא יהיה פשוט מצידנו להפר אותה. שוב ושוב הוא הזהיר אותנו בברכות ובקללות.

ידענו שזה הולך להיות לא פשוט, גם מבחינת התפקיד עצמו, וגם מבחינת המחויבות הבלתי פוסקת. אבל רצינו בזאת, כי אנחנו אוהבים אותו כאהבת בנים לאב, ואנחנו גם יודעים שבסופו של דבר זה הדבר הכי משתלם בעולם: להיות בניו של ה' ולהגיע אל היעד הסופי: "לתקן עולם

במלכות ש-ד".

הקב"ה כרת איתנו ברית לא רק על המחויבות שלנו אליו, לתורתו ולמצוותיו, אלא גם על המחויבות שלו אלינו. הוא הודיע מראש שאמנם הדרך לא תהיה קלה, אבל אנחנו נלך ונתקדם בה עד שנגיע אל האושר המושלם. הוא התחייב לנו על כך בתורתו, לאחר כל התיאורים הלא נעימים על מה שיקרה לנו אם וכאשר נעבור על רצונו, הוא אומר לנו בפרשת ניצבים, פרשת הגאולה:

"והיה כי יבואו עליך כל הדברים האלה הברכה והקללה אשר נתתי לפניך, והשבות אל לבבך בכל הגויים אשר הדיחך ה' אלוקיך שמה, ושבת עד ה' אלוקיך ושמעת בקולו... ושב ה' אלוקיך את שבותך וריחמך, ושב וקיבצך מכל העמים... והותירך ה' אלוקיך בכל מעשי ידך בפרי בטןך ובפרי אדמתך ובפרי בהמתך לטובה, כי ישוב ה' לשוב עליך לטוב כאשר שש על אבותיך".

יש דרך לא קלה לעבור, אבל יש לדרך יעד. היעד הוא להיות דבקים בה', לחזור לארצו – ארץ ישראל, ולזכות בה לשפע רוחני ושפע גשמי.

היעד הגשמי הנעים והשמת, הסוף הטוב של הסיפור – בוא יבוא, יחד עם ההתקדמות שלנו במישור הרוחני, במילוי התפקיד שלנו להיות עם הדבוק בה' ועושה את רצונו. הדברים שלובים זה בזה.

זה הסיפור הכללי של עם ישראל. לא קל להיות יהודי, אבל זה משתלם. יש תכלית לסבל, יש לו משמעות ויש לו יעד.

עתה, לאחר שסיפרנו את הסיפור שלנו, נותר לנו לנסות להבין באיזה קטע בסיפור אנחנו נמצאים.

הגלות הארוכה הגיעה לשיאה בשואה. בתקופה שקדמה לשואה אנחנו מצידנו הפרנו את הברית עם הקב"ה בצורה הכי נוראה שניתן להעלות על הדעת: היתה התבוללות המונית, היתה הפניית גב לתורה ולמצוות בצורה מאורגנת, היה לעג לכל קדשי ישראל, התרחשה נטישה המונית של בתי המדרשות והשיבות.

היו צדיקים פה ושם, היו ישיבות בליטא וחצרות חסידיות בפולין, אך הן היו מעטות, איים קטנים של אמונה יוקדת, בתוך ים של כפירה.

והקב"ה מצידו החזיר לנו בחימה שפוכה שלא היתה כמוה מעולם. הוא הוציא אותנו מתוך הגויים והכניס אותנו לתוככי הגיטאות ולמחנות ההשמדה ואילץ אותנו להישיר את מבטינו אל היהדות שלנו, נרצה או לא נרצה.

כמאמר הנביא ביחזקאל (כ לג-לד):

"חי אני נאום ה' אלוקים, אם לא ביד חזקה ובזרוע נטויה ובחימה שפוכה אמלוך עליכם. והוצאתי אתכם מן העמים וקיבצתי אתכם מן הארצות אשר נפוצתם בם, ביד חזקה

ובזרוע נטויה ובחימה שפוכה".

השואה הסתיימה. ששה מיליון קדושים עלו השמימה, עם ישראל חטף את המכה הנוראה ביותר בתולדותיו.

מאז ועד עתה התחיל תהליך מבורך ומאיר של הארת פנים. לא ביום אחד ולא ברגע אחד כפי שקיוו רבים מבית ישראל מיד לאחר השואה. לא היתה גאולה, אבל הארת פנים היתה גם היתה, כפי שהתבטאו גדולי ישראל בהזדמנויות רבות על ניסי המלחמות בארץ.

הבעיה היתה שגם אחרי השואה עדיין לא היתה שיבה המונית לדרך התורה, להיפך. הכוחות הקשים של הסט"א וההתחלנות לא נחו לרגע גם אחרי השואה, שומרי התורה נותרו שרידי חרב אחד פה ואחד שם, ובתש"ח היו כאן מאות בודדות של בחורי ישיבות, על כוללים מי חלם בכלל.

אבל הקב"ה ברחמו התחיל לאט לאט להחזיר את שארית הפליטה ולהצליח בידם, לתת להם מקום מגורים בארץ הקודש וקצת מנוחה אחרי כל הסבל הנורא. היו מלחמות והיו פיגועים, אבל מפרספקטיבה של זמן – אפשר לראות שהתחיל תהליך של נחמה.

ובד בבד התחילה פריחה של התורה ושיבה המונית אליה. מי חלם על המהפך. העם שנראה שהפנה עורף למסורת אבותיו ולתורת ישראל – התחיל להכיר לאט לאט בחזרה את האמת.

ישיבות קמו ותהרחו בו בצורה ניסית; כוללים נוסדו והתפתחו; תת"ם ובתי ספר, סמינרים לבנות שבהן גדלות בנות ישראל צדקניות; תנועת תשובה סוחפת; ועוד.

כל זה מתרחש יחד עם פריחה של הישוב בארץ ישראל. בתוך עשרות שנים צומח הישוב משש מאות אלף יהודים בלועים בתוך המוני ערבים – לארבעה חמשה ושבעה מיליונים. והמליונים הרבים הללו הולכים ומתקרבים אל ה', כל אחד בקצב שלו, יש כאלה שרק שומרים שבת, יש כאלה שרק כשרות, יש כאלה ששולחים ילדים לחינוך תורני.

האם אנחנו באמצע תהליך מופלא של בניה וצמיחה או באמצע חורבן חלילה? אין שום שאלה.

האם יש לנו עדיין דרך לעבור? כן.

המצב שלנו לא פשוט, הן בגשמיות והן ברוחניות. גם בציבור הכללי יש כמובן הרבה מאוד מה לתקן, וגם אצלנו בבית. יש לנו הרבה עבודה לעשות לפני שהמשיח מגיע. העבודה הזאת צריכה להתבצע, וכשהיא לא מתבצעת לפעמים אין ברירה ואנחנו משלמים מחירים.

אבל הכיוון ברור מאוד. הקב"ה בחר בנו לעם, והוא הולך ומראה לעין כל את הבחירה שלו.

התקופה הנוכחית קשה מנשוא. העתיד לוט בערפל. אף אחד לא יכול להבטיח מה יהיה מחר. אך דבר אחד ברור: **אהבתו של הקב"ה אלינו עזה כמוות, מים רבים לא יכבוה ונהרות לא ישטפו אותה.** אנחנו צריכים לקחת נשימה ארוכה, להתפלל לקב"ה מתוך ביטחון שיש מי ששומע, יש מי שמקבל אותנו באהבה, גם אם לא תמיד אנחנו מבינים את החלטותיו, אין ספק שהכל לטובתנו במבט השלם והכולל. הוא לא מוכן לוותר עלינו, ואם אנחנו מפנים את הגב הוא מחייב אותנו להסתובב אליו בחזרה.

מה קרה עכשיו, על מה ניתכה חמת ה' עלינו בצורה כזאת שלא זכורה לנו מאז שנות דור? מאוד קשה להשיב, מי יודע דעת עליון. אולי ניתן לומר השערה בעלמא, שאנחנו נמצאים בשלב של ברור האמת מתוך השקר.

אנחנו חיים במדינה חילונית מחד גיסא, ויהודית מאידך גיסא. אור וחושך משמשים בעירבוביא. מצד אחד שומרי המצוות הולכים ומתרבים, ואף הציבור הכללי הולך ומתקרב לאמונתו. אך מצד שני יש כאן כוחות רבים של רוע ושל מרידה בקב"ה. הכל מעוררב.

בשנה האחרונה, בעקבות המלחמה הפנימית על הרפורמה המשפטית, הלך ועלה על פני השטח הויכוח הנוקב בעם ישראל, שהוא בעצם שורש השאלה של כל הויכוחים כאן: **האם להיות יהודים אמיתיים, או להיות "ככל הגויים בתי ישראל".** הויכוח הזה הציף את כל הצדדים האפלים. באיזשהו מקום נגמרו משחקי ה"כאילו".

מעולם לא היה מצב כזה שבו בעיר יהודית נלחמים בפרהסיא ביהודים שמתפללים ביום כיפור. לשבחו של עם ישראל ייאמר שהיה על כך זעם ציבורי רחב, אך למעשה יש כאן ויכוח נוקב ומהותי מה צריכות להיות פניו של הישוב היהודי בארץ ישראל.

היתה כאן מלחמה שערה בשומרי התורה, החרדים והדתיים; היתה כאן קריאה ברורה של מיאוס בתפקיד הנצחי של לתקן עולם במלכות ש-די.

זה הזמן שבו הקב"ה הראה לנו פעם אחת כיצד אנחנו נראים באמת בלי העזרה שלו, בלי הניסים האינסופיים שלו, בלי הזכות המיוחדת של להיות יהודים. המכה שחטפנו היתה סוג של קריעת מסיכה. הקב"ה כביכול הראה לנו מה המצב האמיתי שלנו כשאנחנו לא נישאים על כפיו. זה בעצם ברור של אמת מתוך שקר, שדוחפת אותנו לברר בתוכנו את האמת מתוך השקר.

אלה שנהרגו על קידוש ה' באופן ספציפי יושבים כבר עכשיו בגן עדן ועטרותיהם בראשיהם, גם אלה שהיו רשעים בחייהם. כך מבואר בגמ' (סנהדרין מז):

"מזמור לאסף אלהים באו גוים בנחלתך טמאו את היכל קדשך [וגו'] נתנו את נבלת עבדיך מאכל לעוף השמים

האמת מתוך השקר, גם ברמה הארצית: **לא להסתפק בדמוניות של גאולה, בגאולה ב"כאילו".** לרצות באמת את הדבר האמיתי, השלם.

אין ספק שזה מרגש ושמח ומרנין לב לראות את המוני בית ישראל הולכים ומתרבים כצאן אדם ונמצאים בכל מקום. אך זו עדיין לא גאולה.

עלינו לבקש מהקב"ה את הגאולה האמיתית, ובצורה הפשוטה והמעשית ביותר: **לא לדבר על "משיח" כעל מילה ערטילאית אלא לבקש דברים פשוטים ומעשיים.** להשיב את כבודם של ישראל למקומו, להתפלל לניצחון מוחלט וחד על אויבנו, לסילוק כל השונאים מארץ ישראל עד האחרון שבהם.

"לעשות נקמה בגויים תוכחות בלאומים". זה לא תפקידנו המעשי כרגע, אבל זו צריכה להיות שאיפתנו המוחלטת והמוחשית. לראות אותם מתים ביסורים, להוכיח שדם יהודי אינו הפקר, שמי שנוגע ביהודי משלם מחיר כואב מאוד. אנחנו מתפללים על כך בכל שבת: **"וינקום לעינינו נקמת דם עבדיו השפוף".**

הגיע הזמן להפיל תחינה על הכרתת השיקוץ המתועב מהר בית ה', יחד עם הסרת הטומאה מכל עיר הקודש. כלשון הקינה שאנו אומרים בתשעה באב: **"זרה והעבר טומאה מביתך מלכי, אלילים כליל תחלוף ותקרא אנוכי פינתי הבית. קדש בית מעוני ותשוב למלוני ונקבצו לגיוני, והנה כבוד ה' בא אל הבית".**

הגיע הזמן שצריחי המסגדים וגלימות הכמרים ידקרו לנו בעיניים. אין מצוה לירוק עליהם במצבנו הנוכחי, אבל יש חובה לשנוא אותם, להרגיש שזה משוקץ ומתועב.

הגיע הזמן לבקש את בית המקדש, לא בקשה ערטילאית על משהו מאש שלא מובן איך ניכנס אליו, אלא על בית ענק ומפואר, בית שבו מרגישים חשמל של קדושה באור, בית שבו משתחווים לפני ה' בחרדת קודש, בית שמריחים בו ריח של קטורת שאי אפשר לעמוד בפניו, חצר ענקית שבה עומדים עשרות ומאות נגנים ומנגנים לכבוד ה'. (עם הקושיא איך ניכנס לבית מאש – כבר נסתדר, אבל ברור שנסתדר). בית שנירקוד ונשמח בו לפני ה', שלא נסתפק במירון בל"ג בעומר ולא בשמחות בית השואבה בבתי כנסיות. **הגיע הזמן לבקש את הדבר האמיתי.**

בשר חסידך לחיתו ארץ, מאי עבדיך ומאי חסידך? לאו חסידך - חסידך ממש, עבדיך - הנך דמחייבי דינא דמעיקרא, וכיון דאיטול - קרי להו עבדיך!". כלומר: גם אלה שהיו חייבים מיתה בידי שמים, בו ברגע שהם נהרגו בידי בני עוולה – הם הופכים להיחשב לעבדי ה'.

כל מי שנהרג בידי בני העוולה במסגרת מלחמתם בקב"ה – זכה להיכנס מיד להיכלות קודש עליונים. השאלה כאן היא לא נקודתית למה פלוני נהרג וחבירו לא; השאלה היא ציבורית מה הציבור חטא, וזו לכאורה אולי תשובה: עלינו לקרוא בשם ה' בצורה הברורה ביותר. אנחנו עם ה', יש לנו תפקיד, ועלינו להכיר בו, כעם.

זה חשבון הנפש הציבורי, אולי. לציבור הכללי זה אומר להחזיק את עטרת היהדות על ראשינו בגאווה ובגאון. לדעת שהתורה היא האור הנצחי, שאין לנו כיהודים שום דרך אחרת להגיע אל השלמות.

ומה שזה אומר לנו למעשה, כחרדים, אולי זו נקודה שחשוב מאוד לתקן: **לא לפתח נחיתות מחילונים, לא לנסות לחקות אותם, לא להרגיש צורך להתנצל על זה שאנחנו לא משרתים בצבא, לא להתגאות בתרומת הדם החרדית ההמונית לחיילים יותר מאשר לומדי התורה הנפלאים שלנו, שחלקם הגדול כבר חזרו לישיבות בלי מנוחה מינימלית.**

הבחורים שלנו לא מסכנים את חייהם בחזית, אבל מקדישים את חייהם יום יום ושעה שעה למען שמירה על צביונו של עם ישראל, למען שמירת השראת השכינה בתוכנו. בלעדיהם אין לנו קיום. והם עושים זאת בלי מנוחה ובלי הפוגה.

ומי מדבר על האברכים, שהם קודש הקדשים. אנשים בעלי משפחות שחיים בדחקות בשביל הקב"ה ותורתו והולכים וצומחים בתורה מיום ליום.

שומרי התורה הם הלב והמרכז האמיתי של עם ישראל. אין עם ישראל בלי תורה, ואין תורה בלי שומרי התורה. אנחנו אלה שנמצאים בחוד החנית, ועלינו לדעת זאת ולעשות זאת בשלמות, בגאווה ובגאון, בלי לנסות להתייפף ובלי להתנצל.

כמובן שזה לא פוטר מחשבון נפש אישי. הקב"ה קורא לכל אחד מאיתנו להתקרב אליו, כל אחד מהמקום האישי שלו: אם באמירת תהילים ואם בהגברת כח התורה, בעשיית חסד ושמירת הלשון. כל מה שמבטא רצון מצידנו להתקרב. בתקופה כזאת חייבים להתקרב, ותמיד כשגדולי ישראל נשאלים הם עונים את התשובה המאכזבת אולי אך היא האמיתית היחידה: אתה יודע היכן הקב"ה רוצה אותך יותר קרוב אליו, אתה יודע מה ניתן לעשות כדי להסיר עוד מחיצה קטנה ביניכם.

ואולי עכשיו הזמן לבקש באמת על בירור אמיתי של

ניתן להדפיס ולהעביר הלאה לזיכוי הרבים.

להצטרפות לרשימת התפוצה לקבלת מאמרים שבועיים:

B0548407520@gmail.com